

Tabel 1 Vlissingen, Middelburg en Veere komen negatief uit het verdeelmodel 2018, met name in termen van aantallen huishoudens met bijstand

	Vlissingen	Middelburg	Veere
Gebundelde uitkering Participatiewet 2018	€21.925.437	€17.003.556	€2.817.708
Historische uitgaven 2016, gecorrigeerd voor groei/krimp	€28.806.591	€19.267.855	€2.929.217
Vershil	-€6.881.154	-€2.264.299	-€111.510
Vershil bij volledige toepassing objectief verdeelmodel	-€5.061.918	-€1.266.502	-€82.119
Werkelijk aantal huishoudens met bijstand	1.972	1.453	231
Voorspeld aantal huishoudens met bijstand	1.623	1.279	197
Vershil in aantal huishoudens met bijstand	-349	-174	-34
Geschat verschil door afwijking in aantal huishoudens met bijstand	-€4.712.240	-€2.128.505	-€392.700
Geschat verschil door afwijking in prijs en samenstelling	-€349.679	€862.003	€310.581

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de informatietool Participatiewet 2018.

Orionis Walcheren, het samenwerkingsverband van onder meer de gemeenten Vlissingen, Middelburg en Veere, heeft SEO Economisch Onderzoek gevraagd om een aanvullende analyse van de uitkomsten van het verdeelmodel. Deze notitie beschrijft de resultaten van twee aanvullende analyses:

1. Benchmarken met vergelijkbare gemeenten in termen van omvang, bijstandsdichtheid en arbeidsmarkt.
2. Nadere analyse van het verschil tussen voorspeld en werkelijk aantal huishoudens met bijstand voor de gemeenten Vlissingen en Middelburg.¹

2 Vergelijking met benchmarkgemeenten

De informatietool die op de website van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is te raadplegen, biedt de mogelijkheid voor gemeenten om zelf vijf benchmarkgemeenten te selecteren. De prestaties van de eigen gemeente kunnen vervolgens tegen de prestaties van de vijf gekozen benchmarkgemeenten worden afgezet.

In veel gevallen kiezen gemeenten als benchmark regionaal omliggende gemeenten. Het is echter goed mogelijk dat deze gemeenten in termen van factoren als bijstandsdichtheid en samenstelling

¹ De gemeente Veere is in aantallen bijstandshuishoudens te klein om een verdere uitsplitsing in subgroepen te onderzoeken.

van de populatie afwijken. Wellicht vormen gemeenten die regionaal verder van de eigen gemeente verwijderd zijn, in termen van deze factoren juist een betere benchmark.

Keuze van benchmarkgemeenten

Orionis Walcheren heeft SEO Economisch Onderzoek gevraagd een set aan benchmarkgemeenten voor te stellen. De gemeenten Vlissingen, Middelburg en Veere zijn elk op een viertal factoren vergeleken met alle andere Nederlandse gemeenten om tot deze set benchmarkgemeenten te komen.² Deze vier factoren zijn:

1. Aantal huishoudens in de gemeente. Dit zorgt er voor dat benchmarkgemeenten een vergelijkbare omvang hebben met de eigen gemeente.
2. Bijstandsdichtheid. Dit wordt gemeten met de voorspelde bijstandskans op 31 december 2016. De voorspelde kans op bijstand representeert de samenstelling van huishoudens in de gemeente. Gemeenten met relatief veel inwoners met risicofactoren (o.a. groot aantal laagopgeleiden, eenoudermoeders, mensen met een migratieachtergrond) hebben een hogere voorspelde bijstandskans dan gemeenten met weinig risicofactoren. De daadwerkelijke prestaties van gemeenten zijn hier niet in verwerkt. Deze factor maakt dus dat vergelijkbare gemeenten in termen van type huishoudens worden gezocht.
3. Beschikbaarheid van werk. De kans op werk is van invloed op de bijstandskans. In regio's met veel banen, is de kans om in de bijstand te komen kleiner dan in regio's met weinig banen. De benchmark selecteert gemeenten met een vergelijkbare kans op werk.
4. Werkend onder niveau. De aanwezigheid van verdringing op de arbeidsmarkt is van invloed op de bijstandsontvangst in de gemeente. Naarmate er meer verdringing is, is het moeilijker voor bijstandsgerechtigden om een baan te vinden. Benchmarkgemeenten betreffen daarom gemeenten met vergelijkbare uitdagingen op dit terrein.

Op elk van deze factoren wordt gekeken hoe sterk de scores van Vlissingen, Middelburg en Veere afwijken van de score van een andere Nederlandse gemeente. De scores op elk van de factoren worden bij elkaar opgeteld. Dit geeft een overkoepelende 'afstandsscore' die aangeeft hoe verschillend twee gemeenten zijn.³ De gemeenten met de laagste afstandsscore worden geselecteerd als benchmarkgemeenten. Tabel 2 laat de benchmarkgemeenten voor Vlissingen, Middelburg en Veere zien. Ondanks dat Vlissingen en Middelburg geografisch dichtbij elkaar liggen en in omvang vergelijkbaar zijn, verschillen de benchmarkgemeenten van Vlissingen en Middelburg. Dit hangt samen met de voorspelde bijstandskans die aanzienlijk lager is in Middelburg (6,8 procent) dan in Vlissingen (9,0 procent). Ook is de beschikbaarheid van werk iets hoger in Vlissingen.

² Er is een selectie gemaakt van vier factoren om de benchmarkgemeenten op te baseren. Het is mogelijk om meer factoren te gebruiken om de benchmarkgemeenten vast te stellen.

³ De scores worden opgeteld nadat is gecorrigeerd voor de schaal waarop de betreffende factor is gemeten. De 'afstandsscore' is gemeten met de zogenaamde Mahalonobis distance (Rubin, 1980).

Tabel 2 Vijf benchmarkgemeenten voor Vlissingen, Middelburg en Veere

Vlissingen	Middelburg	Veere
Bergen op Zoom	Enkhuizen	Hollands Kroon
Brunssum	Goes	Schagen
Harlingen	Landgraaf	Drechterland
Roosendaal	Brunssum	Borsele
Sittard-Geleen	Cuijk	Goeree-Overflakkee

De benchmarkgemeenten van Vlissingen, Middelburg en Veere staan weergegeven in volgorde van vergelijkbaarheid. De bovenste gemeente is het meest vergelijkbaar in termen van omvang, bijstandsdichtheid en arbeidsmarkt.

Bron: SEO Economisch Onderzoek.

Vlissingen en de benchmarkgemeenten

Harlingen heeft een sterk vergelijkbare voorspelde bijstandskans, maar scoort met de werkelijke bijstandskans wat beter dan Vlissingen: een verschil van -1,0 procentpunt ten opzichte van een verschil van -1,9 procentpunt voor Vlissingen. Desalniettemin heeft ook Harlingen een negatieve uitkomst in termen van aantallen. De andere benchmarkgemeenten voor Vlissingen hebben lagere voorspelde bijstandskansen.⁴ Bergen op Zoom, de benchmarkgemeente die het meest vergelijkbaar is met Vlissingen, heeft een voorspelde bijstandskans van 7,9 procent maar scoort aanzienlijk beter met een werkelijke bijstandskans van 6,8 procent. Roosendaal en Sittard-Geleen hebben eveneens minder huishoudens in de bijstand dan dat het model voorspelt. Brunssum komt in termen van aantallen negatief uit het model, maar de min is beperkter in omvang dan de min in Vlissingen.

De gemiddelde voorspelde prijs van een uitkering in Vlissingen is het meest vergelijkbaar met de prijs in Bergen op Zoom. De voorspelde prijzen in Brunssum, Harlingen, Roosendaal en Sittard-Geleen liggen lager. Dit hangt samen met verschillen in de samenstelling van huishoudens in de gemeente (bv. kostendelers, leeftijd, huishoudtype). In tegenstelling tot Vlissingen heeft Bergen op Zoom een positief verschil in prijs. Datzelfde geldt voor Brunssum, Harlingen en Roosendaal.

⁴ Dit hangt samen met het feit dat naast de voorspelde bijstandskans ook de omvang van de gemeente en de arbeidsmarktsituatie als input in de benchmark zijn gebruikt.

Tabel 3 De benchmarkgemeenten van Vlissingen scoren beter in termen van aantallen en/of prijs

	Vlissingen	Bergen op Zoom	Brunssum	Harlingen	Roosendaal	Sittard-Geleen
Aantal huishoudens	18.063	25.673	11.296	5.946	30.205	37.833
<i>Bijstandskans</i>						
Werkelijke bijstandskans	10,9%	6,8%	8,3%	9,9%	6,4%	7,5%
Voorspelde bijstandskans	9,0%	7,9%	7,8%	8,8%	7,2%	7,9%
Verschil in bijstandskans	-1,9%	1,0%	-0,5%	-1,0%	0,8%	0,4%
Verschil in aantal hh met bijstand	-349	262	-52	-61	238	162
<i>Prijs</i>						
Gemiddelde verstrekte uitkering	€ 13.483	€ 13.102	€ 12.749	€ 12.455	€ 12.275	€ 13.345
Gemiddelde voorspelde uitkering	€ 13.268	€ 13.450	€ 12.888	€ 12.949	€ 12.841	€ 12.917
Gemiddeld prijsverschil per uitkering	-€ 216	€ 348	€ 139	€ 494	€ 565	-€ 429

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de Informatietool Participatiewet 2018 en CBS microdata.

In termen van de regionale kenmerken die in het verdeelmodel zijn opgenomen (en die niet de basis vormen voor de benchmark), zijn er enkele verschillen met gevolgen voor de bijstandsdichtheid. Zo is het aandeel laagstopgeleiden in Brunssum en Bergen op Zoom relatief hoog en kampen Bergen op Zoom, Roosendaal en Sittard-Geleen met een iets hogere score op de indicator voor overlast. De score op de indicator 'werken niet de norm' is aanzienlijk hoger in Harlingen.

Resultaten per huishoudtype

Vlissingen heeft aanzienlijk meer alleenstaanden in de bijstand dan verwacht op basis van het model. Van de benchmarkgemeenten scoren Brunssum en Harlingen eveneens negatief bij alleenstaanden, maar Bergen op Zoom en Roosendaal hebben juist minder alleenstaanden in de bijstand dan voorspeld op basis van het model. Ook bij de eenouderhuishoudens is het verschil tussen voorspelde en werkelijke bijstandskans behoorlijk groot in Vlissingen. Met name Sittard-Geleen scoort beter bij deze groep, maar ook Bergen op Zoom en Roosendaal hebben minder eenouderhuishoudens met bijstand dan voorspeld.

Bij de ouderen (50 – AOW-leeftijd) is in Vlissingen ook een sterk negatief verschil in aantallen te zien. Dat geldt in mindere mate voor huishoudens met 25- tot 50-jarigen. Bergen op Zoom en Roosendaal scoren bij alle leeftijdsgroepen positief in aantallen. In Sittard-Geleen is alleen sprake van een plus bij de 25- tot 50-jarigen en niet bij de ouderen.

Tabel 4 Bergen op Zoom en Roosendaal hebben een plus op aantallen bij veel huishoudtypen waarvoor Vlissingen negatief scoort

	Vlissingen		Bergen op Zoom		Brunssum		Harlingen		Roosendaal		Sittard-Geleen	
	aantal	kans	aantal	kans	aantal	kans	aantal	kans	aantal	kans	aantal	kans
Huishoudens 18 jaar - AOW-leeftijd in gemeente	-349	-1,9%	262	1,0%	-52	-0,5%	-61	-1,0%	238	0,8%	162	0,4%
Huishoudsamenstelling												
Alleenstaande	-263	-4,2%	53	0,9%	-60	-2,0%	-61	-3,6%	40	0,6%	6	0,1%
Paar met kinderen	-4	-0,1%	52	0,7%	-1	0,0%	9	0,5%	3	0,0%	12	0,1%
Paar zonder kinderen	-24	-0,8%	33	0,7%	-1	0,0%	-1	-0,1%	28	0,5%	-1	0,0%
Eenouderhuishouden	-46	-2,9%	41	2,0%	-3	-0,3%	-1	-0,2%	54	2,3%	77	2,5%
Leeftijdssamenstelling												
Leeftijd 18 tot 20 jaar	-15	-1,5%	-6	-0,4%	-6	-1,0%	-10	-3,0%	-4	-0,2%	-28	-1,3%
Leeftijd 20 tot 25 jaar	-48	-1,9%	68	2,1%	12	0,9%	1	0,1%	90	2,2%	61	1,3%
Leeftijd 25 tot 30 jaar	-78	-3,7%	34	1,1%	-13	-0,9%	-12	-1,9%	34	0,9%	37	0,8%
Leeftijd 30 tot 40 jaar	-86	-2,1%	71	1,3%	-13	-0,6%	-15	-1,3%	41	0,6%	30	0,4%
Leeftijd 40 tot 50 jaar	-62	-1,3%	52	0,8%	-3	-0,1%	-6	-0,4%	50	0,6%	36	0,4%
Leeftijd 50 jaar tot AOW-leeftijd	-109	-1,8%	50	0,5%	-48	-1,1%	-19	-0,9%	24	0,2%	-5	0,0%
Herkomst												
Iemand zonder migratieachtergrond	-182	-1,3%	171	0,9%	-14	-0,1%	-35	-0,7%	133	0,6%	153	0,5%
Iemand met Marokkaanse migratieachtergrond	-15	-3,0%	47	3,4%	5	2,5%	0	0,0%	66	3,9%	36	4,2%
Iemand met Turkse migratieachtergrond	-25	11,6%	43	2,7%	X	X	X	X	9	0,8%	0	-0,2%
Iemand met Surinaamse migratieachtergrond	-7	-1,5%	1	0,5%	X	X	-4	-8,1%	6	2,5%	9	5,0%
Iemand met Antilliaanse migratieachtergrond	-12	-2,7%	6	4,1%	0	0,2%	X	X	2	1,2%	0	-0,3%
Iemand met overig westerse migratieachtergrond	-70	-2,3%	30	0,9%	-23	-1,1%	-20	-3,7%	43	1,0%	-21	-0,3%
Woonsituatie												
Corporatiewoning	-188	-3,8%	145	2,1%	-31	-1,1%	-76	-4,6%	109	1,4%	67	0,7%
Human Capital Index (op-leiding/werkervaring)												
HCI laag	-152	-2,4%	288	3,2%	-30	-0,7%	-13	-0,5%	268	2,7%	153	1,1%
HCI midden/hoo	-171	-1,3%	57	0,3%	8	0,1%	-28	-0,7%	17	0,1%	114	0,4%
Stapelning van problematiek												
Niet-westerse migratieachtergrond en gezondheidsproblemen	-22	-3,2%	17	1,2%	1	0,5%	-1	-1,0%	3	0,2%	32	3,2%
Niet-westerse migratieachtergrond en 50 tot AOW-leeftijd	-35	-5,9%	7	0,7%	-2	-0,9%	0	0,4%	-15	-1,4%	15	1,9%
HCI laag en gezondheidsproblemen	-57	-2,6%	99	2,8%	-19	-1,0%	2	0,3%	65	1,6%	63	1,0%

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de Informatietool Participatiewet 2018.

Bij de groep zonder migratieachtergrond heeft Vlissingen meer huishoudens in de bijstand dan verwacht. Met name Bergen op Zoom, Roosendaal en Sittard-Geleen scoren hier beter, maar ook bij de andere benchmarkgemeenten is het verschil kleiner (in termen van het procentpunt verschil in bijstandskans). Bij de huishoudens met personen met een niet-westerse migratieachtergrond valt vooral de negatieve score bij de Turkse migratieachtergrond in Vlissingen op. In procentpunten bijstandskans is dit verschil fors: Turken hebben in werkelijkheid een 11,6 procentpunt hogere bijstandskans dan voorspeld door het model. Bergen op Zoom scoort bij deze groep juist positief met een 2,7 procentpunt lagere bijstandskans dan voorspeld.

Vlissingen heeft eveneens meer huishoudens in een corporatiewoning in de bijstand dan verwacht. Dat geldt ook voor benchmarkgemeenten Brunssum en Harlingen, maar in Bergen op Zoom, Roosendaal en Sittard-Geleen is de uitkomst bij deze groep juist positief. Alle benchmarkgemeenten scoren beter dan Vlissingen bij de groep met een laag human capital, Brunssum en Harlingen hebben daar echter nog wel een beperkte min. Tot slot valt op dat Sittard-Geleen positief scoort bij huishoudens met de verschillende soorten stapeling van problematiek, terwijl Vlissingen ook hier meer huishoudens in de bijstand heeft dan verwacht.

Al met al zijn de uitkomsten van het verdeelmodel voor Bergen op Zoom en Roosendaal beter dan de uitkomsten voor Vlissingen. Het zou voor Vlissingen daarom nuttig kunnen zijn om met deze gemeenten in gesprek te gaan en te kijken welk beleid de gemeenten inzetten bij hun bijstandsgerechtigden.

Middelburg en de benchmarkgemeenten

Landgraaf heeft een sterk vergelijkbare voorspelde bijstandskans, maar scoort met de werkelijke bijstandskans iets beter dan Middelburg: een verschil van -0,6 procentpunt ten opzichte van een verschil van -0,9 procentpunt voor Middelburg. Desalniettemin heeft ook Landgraaf een negatieve uitkomst in termen van aantallen. Goes, Cuijk en Enkhuizen hebben een wat lagere voorspelde bijstandskans dan Middelburg, maar scoren in termen van aantallen wel positief. Het verschil tussen voorspelde en werkelijke bijstandskans varieert voor deze gemeenten tussen 0,3 procentpunt tot 0,6 procentpunt. Van deze gemeenten is Enkhuizen in termen van omvang, bijstandsdichtheid en arbeidsmarkt tezamen het meest vergelijkbaar met Middelburg.

De gemiddelde voorspelde prijs van een uitkering in Middelburg is het meest vergelijkbaar met de prijs in Enkhuizen, Goes en Brunssum. De voorspelde prijs in Cuijk ligt iets lager, in Landgraaf is de gemiddelde voorspelde prijs per uitkering juist iets hoger. Dit hangt opnieuw samen met verschillen in de samenstelling van huishoudens in de gemeente (bv. kostendelers, leeftijd, huishoudtype). Middelburg heeft een fors positief prijsverschil. Enkhuizen scoort in termen van prijs vergelijkbaar, het verschil is nog positiever in Cuijk, maar Goes, Landgraaf en Brunssum scoren in termen van prijs minder.

Tabel 5 Middelburg scoort al goed op de prijs, maar komt negatiever uit dan de benchmarkgemeenten in termen van aantallen

	Middelburg	Enkhuizen	Goes	Landgraaf	Brunssum	Cuijk
Aantal huishoudens	18.737	7.283	14.189	14.498	11.296	9.507
<i>Bijstandskans</i>						
Werkelijke bijstandskans	7,8%	4,9%	5,4%	7,5%	8,3%	4,8%
Voorspelde bijstandskans	6,8%	5,3%	5,7%	6,9%	7,8%	5,4%
Vershil in bijstandskans	-0,9%	0,4%	0,3%	-0,6%	-0,5%	0,6%
Vershil in aantal hh met bijstand	-174	29	40	-88	-52	54
<i>Prijs</i>						
Gemiddelde verstrekte uitkering	€ 12.240	€ 12.254	€ 12.809	€ 13.304	€ 12.749	€ 11.067
Gemiddelde voorspelde uitkering	€ 12.914	€ 12.939	€ 12.975	€ 13.139	€ 12.888	€ 12.724
Gemiddeld prijsverschil per uitkering	€ 674	€ 684	€ 166	-€ 165	€ 139	€ 1.657

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de Informatietool Participatiewet 2018 en CBS microdata.

In termen van de regionale kenmerken die in het verdeelmodel zijn opgenomen (en die niet de basis vormen voor de benchmark), zijn er enkele verschillen met gevolgen voor de bijstandsdichtheid. Zo is het aandeel laagstopgeleiden in Brunssum en Landgraaf relatief hoog (verlaagt bijstandsdichtheid) en kampt met name Enkhuizen met een iets hogere score op de indicator voor overlast (verhoogt bijstandsdichtheid). Goes heeft juist een lagere score op de indicator voor overlast. De score op de indicator 'werken niet de norm' is in alle benchmarkgemeenten behalve Landgraaf aanzienlijk hoger dan in Middelburg (verhoogt bijstandsdichtheid).

Resultaten per huishoudtype

Middelburg heeft, net als Vlissingen, aanzienlijk meer alleenstaanden in de bijstand dan verwacht op basis van het model. Bij de benchmarkgemeenten van Middelburg zijn ook minnen te zien bij de alleenstaanden, alhoewel deze aanzienlijk kleiner in omvang zijn (in procentpunt en in aantallen). Vooral Enkhuizen en Cuijk scoren fors beter dan Middelburg bij de alleenstaanden. Daarnaast heeft Middelburg behoorlijk meer eenouderhuishoudens in de bijstand dan voorspeld. Enkhuizen en Goes hebben juist een plus bij de eenouderhuishoudens.

Bij leeftijdssamenstelling valt met name de sterke min bij huishoudens met 30 tot 40-jarigen in Middelburg op (63 huishoudens meer in de bijstand, -1,6 procentpunt). Goes en Cuijk hebben een beperkte plus in aantallen bij deze groep, maar ook Enkhuizen en Brunssum scoren in termen van het procentpunt verschil tussen voorspelde en werkelijke bijstandskans beter dan Middelburg. De min in aantallen is in Middelburg eveneens vrij groot bij de ouderen (50 – AOW-leeftijd), maar dat hangt ook samen met de relatief grote omvang van deze groep in Middelburg. Enkhuizen en Cuijk hebben juist een positief verschil tussen voorspeld en werkelijk aantal bijstandshuishoudens met ouderen.

Tabel 6 Met name Enkhuizen en Cuijk scoren in aantallen bij veel huishoudtypen beter dan Middelburg

	Middelburg		Enkhuizen		Goes		Landgraaf		Brunssum		Cuijk	
	aantal	kans	aantal	kans	aantal	kans	aantal	kans	aantal	kans	aantal	kans
Huishoudens 18 jaar - AOW-leeftijd in gemeente	-174	-0,9%	29	0,4%	40	0,3%	-88	-0,6%	-52	-0,5%	54	0,6%
Huishoudsamenstelling												
Alleenstaande	-121	-2,0%	-2	-0,1%	-14	-0,4%	-78	-2,3%	-60	-2,0%	-3	-0,2%
Eenouderhuishouden	-43	-2,7%	6	1,0%	22	2,1%	-19	-1,6%	-3	-0,3%	10	1,6%
Leeftijdssamenstelling												
Leeftijd 20 tot 25 jaar	-20	-0,8%	2	0,2%	4	0,2%	11	0,7%	12	0,9%	0	0,0%
Leeftijd 25 tot 30 jaar	-30	-1,4%	1	0,1%	9	0,5%	-6	-0,4%	-13	-0,9%	10	0,9%
Leeftijd 30 tot 40 jaar	-63	-1,6%	-1	0,0%	6	0,2%	-46	-1,5%	-13	-0,6%	18	0,9%
Leeftijd 40 tot 50 jaar	-12	-0,2%	7	0,3%	23	0,6%	-21	-0,6%	-3	-0,1%	25	1,0%
Leeftijd 50 jaar tot AOW-leeftijd	-58	-0,9%	20	0,8%	-1	0,0%	-39	-0,7%	-48	-1,1%	12	0,4%
Herkomst												
Iemand zonder migratieachtergrond	-59	-0,4%	17	0,3%	60	0,5%	-13	-0,1%	-14	-0,1%	35	0,4%
Iemand met Marokkaanse migratieachtergrond	-11	-7,4%	X	X	-1	-0,7%	0	0,3%	5	2,5%	11	5,2%
Iemand met Turkse migratieachtergrond	-33	-7,7%	X	X	-2	-2,1%	-3	-4,3%	X	X	9	2,0%
Iemand met Surinaamse migratieachtergrond	-16	-5,4%	X	X	1	0,4%	X	X	X	X	X	X
Woonsituatie												
Corporatiewoning	-163	-3,1%	12	0,7%	19	0,5%	-54	-1,7%	-31	-1,1%	30	1,3%
Human Capital Index (opleiding/werkervaring)												
HCI laag	-61	-1,0%	54	2,2%	49	1,1%	-25	-0,5%	-30	-0,7%	84	2,9%
HCI midden/hoog	-82	-0,6%	-9	-0,2%	24	0,2%	-26	-0,3%	8	0,1%	1	0,0%
Stapel van problematiek												
Niet-westerse migratieachtergrond en gezondheidsproblemen	-20	-3,8%	4	2,0%	-6	-1,5%	-5	-2,5%	1	0,5%	13	3,7%
Niet-westerse migratieachtergrond en 50 tot AOW-leeftijd	-20	-4,7%	4	2,9%	-12	-3,1%	-10	-5,4%	-2	-0,9%	1	0,6%
HCI laag en gezondheidsproblemen	-7	-0,3%	14	1,6%	24	1,4%	-18	-0,7%	-19	-1,0%	32	2,8%

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de Informatietool Participatiewet 2018.

Bij de groep zonder migratieachtergrond scoort Middelburg negatief op aantallen, alhoewel de omvang van dit verschil beperkt is (-0,4 procentpunt, -59 huishoudens). Goes, Cuijk en Enkhuizen scoren hier beter met een positief verschil in bijstandskans van 0,3 procentpunt tot 0,5 procentpunt. Bij de huishoudens met personen met een niet-westerse migratieachtergrond valt vooral de

negatieve score bij de Turkse, Marokkaanse en Surinaamse migratieachtergrond in Middelburg op. In procentpunten bijstandskans is dit verschil fors: bij huishoudens met iemand met een Turkse migratieachtergrond is de bijstandskans 7,7 procentpunt hoger dan voorspeld door het model. In de benchmarkgemeenten zijn de aantallen bijstandshuishoudens met deze migratieachtergronden klein, waardoor de vergelijking van het verschil in bijstandskans niet gemaakt kan worden.⁵

Net als Vlissingen heeft Middelburg een sterke min bij de huishoudens in een corporatiewoning. Dat geldt ook voor benchmarkgemeenten Landgraaf en Brunssum, maar in Enkhuizen, Goes en Cuijk is de uitkomst bij deze groep juist positief. Alle benchmarkgemeenten scoren beter dan Middelburg bij de groep met een laag human capital, hoewel Brunssum en Landgraaf daar nog wel een beperkte min hebben. Tot slot valt op dat Enkhuizen en Cuijk positief scoren bij huishoudens met de verschillende soorten stapeling van problematiek, terwijl Middelburg ook hier een negatief verschil in aantallen heeft.

Al met al zijn de uitkomsten van het verdeelmodel voor Enkhuizen en Cuijk beter dan de uitkomsten voor Middelburg. Ook Goes scoort in veel gevallen beter in termen van aantallen. Het zou voor Middelburg daarom nuttig kunnen zijn om met deze gemeenten in gesprek te gaan en te kijken welk beleid de gemeenten inzetten bij hun bijstandsgerechtigden.

Veere en de benchmarkgemeenten

Veere heeft een negatief verschil (-0,4 procentpunt, -34 huishoudens) in termen van aantallen. De vijf benchmarkgemeenten van Veere scoren juist allemaal positief op aantallen, zij het in zeer beperkte mate in Borsele en Goeree-Overflakkee. Met name de gemeente Hollands Kroon heeft een plus in aantallen (82 huishoudens, 0,5 procentpunt). De voorspelde bijstandskans in Hollands Kroon ligt wel iets hoger dan in Veere en bovendien is Hollands Kroon iets groter. Drechterland lijkt wat dat betreft meer op Veere. Ook deze gemeente heeft minder huishoudens in de bijstand dan voorspeld (18 huishoudens).

Tegenover het tekort in aantallen staat een fors positief verschil in termen van prijs (en samenstelling). De gemiddelde voorspelde prijs ligt namelijk ruim € 1.500 hoger dan de gemiddelde verstrekte prijs in Veere. Ook Hollands Kroon, Borsele en Goeree-Overflakkee hebben een omvangrijk positief prijsverschil.

⁵ Wanneer wordt gekeken naar de 15 gemeenten die het best vergelijkbaar zijn met Middelburg, scoren Hoorn (14^e plaats in termen van vergelijkbaarheid), Emmen (13^e plaats) en Den Helder (11^e plaats) beter bij de groepen met een Turkse, Marokkaanse en/of Surinaamse migratieachtergrond.

Tabel 7 Hollands Kroon, Schagen en Drechterland scoren beter in termen van aantallen dan Veere

	Veere	Hollands Kroon	Schagen	Drechterland	Borsele	Goeree-Overflakkee
Aantal huishoudens	7.478	17.829	17.026	7.203	8.429	17.703
<i>Bijstandskans</i>						
Werkelijke bijstandskans	3,1%	3,2%	3,2%	2,2%	2,8%	2,8%
Voorspelde bijstandskans	2,6%	3,6%	3,5%	2,5%	2,9%	2,9%
Verschil in bijstandskans	-0,4%	0,5%	0,3%	0,2%	0,0%	0,0%
Verschil in aantal hh met bijstand	-34	82	56	18	3	5
<i>Prijs</i>						
Gemiddelde verstrekte uitkering	€ 11.705	€ 11.632	€ 12.210	€ 13.092	€ 11.764	€ 11.256
Gemiddelde voorspelde uitkering	€ 13.278	€ 13.001	€ 12.912	€ 13.074	€ 13.134	€ 13.266
Gemiddeld prijsverschil per uitkering	€ 1.573	€ 1.370	€ 702	-€ 18	€ 1.369	€ 2.010

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de Informatietool Participatiewet 2018 en CBS microdata.

In termen van de regionale kenmerken die in het verdeelmodel zijn opgenomen (en die niet de basis vormen voor de benchmark), zijn er enkele verschillen met gevolgen voor de bijstandsdichtheid. Zo is het aandeel laagstopgeleiden in Drechterland een stuk hoger (verlaagt bijstandsdichtheid) en kampen alle benchmarkgemeenten met meer overlast dan Veere (verhoogt bijstandsdichtheid).

Resultaten per huishoudtype

Vanwege de omvang van de gemeente Veere kan de benchmark voor groepen huishoudens in iets minder detail worden uitgevoerd. Opvallend voor Veere zijn de forse minnen bij alleenstaanden, 20- tot 30-jarigen en huishoudens in een corporatiewoning. Hollands Kroon en Schagen scoren bij vrijwel al deze groepen positief, behalve bij de huishoudens in een corporatiewoning. Bij deze laatste groep huishoudens is de min in Hollands Kroon en Schagen echter een stuk beperkter in omvang dan in Veere. Tot slot heeft Veere een relatief kleine afwijking, in vergelijking met Vlissingen en Middelburg, bij de huishoudens met personen zonder migratieachtergrond en bij huishoudens met een laag human capital. De benchmarkgemeenten van Veere doen het nog beter: zij hebben bij deze groepen minder huishoudens in de bijstand dan verwacht.

Al met al zijn de uitkomsten van het verdeelmodel voor met name Hollands Kroon en Schagen beter dan de uitkomsten voor Veere. Het zou voor Veere daarom nuttig kunnen zijn om met deze gemeenten in gesprek te gaan en te kijken welk beleid de gemeenten inzetten bij hun bijstandsgechtigden.

Tabel 8 Hollands Kroon en Schagen scoren positief bij de groepen waar Veere een min heeft

	Veere		Hollands Kroon		Schagen		Drechterland		Borsele		Goeree-Overflakkee	
	aan-tal	kans	aan-tal	kans	aan-tal	kans	aan-tal	kans	aan-tal	kans	aan-tal	kans
Huishoudens 18 jaar - AOW-leeftijd in gemeente	-34	-0,4%	82	0,5%	56	0,3%	18	0,2%	3	0,0%	5	0,0%
Huishoudsamenstelling												
Alleenstaande	-36	-2,5%	20	0,6%	-3	-0,1%	5	0,4%	-14	-0,9%	-29	-0,9%
Paar met kinderen	2	0,1%	16	0,3%	10	0,2%	7	0,3%	9	0,3%	9	0,1%
Paar zonder kinderen	4	0,3%	25	0,7%	6	0,2%	0	0,0%	2	0,1%	15	0,4%
Eenouderhuishouden	0	0,0%	4	0,4%	25	2,1%	3	0,8%	7	1,5%	16	1,8%
Leeftijdssamenstelling												
Leeftijd 18 tot 20 jaar	X	X	-8	-0,7%	-4	-0,4%	X	X	X	X	-18	-1,6%
Leeftijd 20 tot 25 jaar	-12	-1,2%	8	0,3%	5	0,2%	3	0,3%	-6	-0,6%	-3	-0,2%
Leeftijd 25 tot 30 jaar	-16	-2,1%	0	0,0%	11	0,6%	-6	-0,7%	-8	-0,8%	-11	-0,5%
Leeftijd 30 tot 40 jaar	-8	-0,6%	18	0,5%	15	0,5%	-6	-0,4%	8	0,5%	-11	-0,3%
Leeftijd 40 tot 50 jaar	1	0,0%	27	0,5%	20	0,4%	13	0,7%	15	0,7%	13	0,3%
Leeftijd 50 jaar tot AOW-leeftijd	-3	-0,1%	35	0,6%	5	0,1%	15	0,6%	-5	-0,2%	21	0,3%
Herkomst												
Iemand zonder migratieachtergrond	-8	-0,1%	109	0,7%	84	0,5%	20	0,3%	15	0,2%	40	0,2%
Woonsituatie												
Corporatiewoning	-54	-7,2%	-15	-0,4%	-11	-0,4%	-15	-1,4%	-15	-1,1%	-10	-0,3%
Human Capital Index (opleiding/werkervaring)												
HCI laag	-3	-0,1%	107	1,7%	65	1,2%	23	1,0%	14	0,5%	57	1,0%
HCI midden/hoog	-14	-0,3%	27	0,2%	30	0,2%	7	0,1%	5	0,1%	5	0,0%
Stapelning van problematiek												
Niet-westerse migratieachtergrond en gezondheidsproblemen	-3	-6,8%	-9	-4,9%	-2	-1,1%	-1	-1,6%	-2	-3,2%	-1	-0,8%
Niet-westerse migratieachtergrond en 50 tot AOW-leeftijd	-3	-4,5%	-3	-1,8%	-9	-4,0%	X	X	-1	-1,9%	2	1,8%
HCI laag en gezondheidsproblemen	-7	-0,9%	33	1,6%	19	1,2%	10	1,4%	-2	-0,3%	35	1,5%

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de Informatietool Participatiewet 2018.

3 Detailanalyse subgroepen huishoudens

In Vlissingen is het verschil in voorspelde en feitelijke aantallen bijstandshuishoudens met name negatief bij alleenstaanden en huishoudens in een corporatiewoning. Dit betreft relatief grote groepen huishoudens. Zo vormen de alleenstaanden 35 procent van alle huishoudens in Vlissingen en woont 27 procent van de huishoudens in een corporatiewoning.

Ook in Middelburg is het verschil tussen voorspelde en werkelijke aantallen bijstandshuishoudens met name negatief bij alleenstaanden (32 procent van alle huishoudens) en huishoudens in een corporatiewoning (28 procent van alle huishoudens).

Om beleidsmatige aanknopingspunten te vinden, helpt het om nader in te zoomen op deze groep huishoudens. Deze analyse is niet gedaan voor Veere, omdat de groepen in aantallen te klein zijn om verdere uitsplitsingen te maken.

Vlissingen

Alleenstaanden

In Vlissingen heeft 18,5 procent van de alleenstaanden een bijstandsuitkering, terwijl het model een bijstandskans van 14,3 procent voorspelt. Dit verschil van 4,2 procentpunt (-263 huishoudens) is groot ten opzichte van het totale verschil in aantallen (-349 huishoudens). Binnen de groep alleenstaanden zijn er echter behoorlijk verschillen, zie Tabel 9.⁶

Met name bij de alleenstaanden in de leeftijd van 30 tot 50 jaar scoort Vlissingen slecht in vergelijking met de verwachting volgens het model. Bij alleenstaanden zonder migratieachtergrond is sprake van een negatieve score, maar deze is (in verhouding tot de groepsomvang) beperkt in omvang. Dat geldt ook voor de alleenstaanden met een westerse migratieachtergrond. De score is daarentegen relatief slecht bij alleenstaanden met een niet-westerse migratieachtergrond. De min is hier relatief groot (-83 huishoudens). Hierbinnen valt de negatieve score bij alleenstaanden met een Antilliaanse migratieachtergrond en alleenstaanden met een overig Afrikaanse migratieachtergrond vooral op. Het gaat daarbij in absolute zin wel om beperkte aantallen, aangezien de groepen met deze migratieachtergrond een relatief klein deel van alle alleenstaanden vormen.

Tabel 9 laat daarnaast zien dat het negatieve verschil in voorspelde en werkelijke bijstandskans bij alleenstaanden is geconcentreerd bij de alleenstaanden in een corporatiewoning. Bij alleenstaanden in een koopwoning is juist een beperkte positieve score te zien. De min in aantallen is bovendien relatief groot bij alleenstaanden met een laag human capital.

⁶ De subgroepen zijn gedefinieerd als huishoudens met ten minste één persoon met een bepaald kenmerk en ten minste één persoon met een ander kenmerk (bv. zonder migratieachtergrond of met laag HCI). Het hoeft echter niet dezelfde persoon in het huishouden te zijn die beide kenmerken heeft.

Tabel 9 In Vlissingen vooral meer alleenstaande 30- tot 50-jarigen en alleenstaanden met een niet-westerse migratieachtergrond in de bijstand

Vlissingen	Omvang subgroep		Bijstandskans		Verschil voorspeld en werkelijk	
	aantal hhs	% van hoofdgroep	werkelijk	voorspeld	in kans	in aantal
Alle alleenstaanden	6.241	n.v.t.	18,5%	14,3%	-4,2%	-263
Subgroepen						
Leeftijd 30 tot 40 jaar	1.149	18%	18,5%	13,3%	-5,1%	-59
Leeftijd 40 tot 50 jaar	1.134	18%	20,5%	15,1%	-5,4%	-61
Leeftijd 50 jaar tot AOW-leeftijd	2.283	37%	23,2%	19,2%	-4,0%	-91
Zonder migratieachtergrond	4.088	66%	14,5%	11,0%	-3,5%	-142
Met niet-westerse migratieachtergrond	943	15%	38,8%	30,1%	-8,8%	-83
Met Antilliaanse migratieachtergrond	188	3%	37,8%	28,8%	-9,0%	-17
Met overig Afrikaanse migratieachtergrond	144	2%	47,2%	32,5%	-14,8%	-21
Met westerse migratieachtergrond	1.210	19%	16,4%	13,2%	-3,2%	-39
Corporatiewoning	2.262	36%	34,3%	28,5%	-5,8%	-132
Koopwoning	2.303	37%	3,0%	3,6%	0,5%	12
HCl laag	2.000	32%	41,8%	36,1%	-5,7%	-113
HCl midden/hoog	3.751	60%	7,2%	3,6%	-3,6%	-133

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van CBS microdata.

Corporatiewoning

Ondanks het grote negatieve verschil tussen voorspeld en werkelijk aantal huishoudens met bijstand bij de groep in een corporatiewoning, laat Tabel 10 zien dat de uitkomsten in Vlissingen nog relatief gunstig zijn bij de huishoudens met personen van 20 tot 25 jaar. De negatieve verschillen zijn groot bij huishoudens met 25-plussers, bij ouderen (50 – AOW) hangt dit met name ook samen met de omvang van deze groep in Vlissingen.

De min is relatief klein bij paren zonder kinderen in een corporatiewoning (-14 huishoudens) en paren met kinderen tot 18 jaar (-21 huishoudens). De min is naar verhouding juist groot bij alleenstaanden in een corporatiewoning (-132 huishoudens), zoals ook al bleek uit Tabel 9

Het merendeel van de corporatiewoningen is bewoond door huishoudens met personen zonder migratieachtergrond (61 procent). Naar verhouding is de min in deze groep relatief beperkt. Bij de groep met een migratieachtergrond in een corporatiewoning is juist een grotere min te zien. Dat geldt zowel bij westerse als bij niet-westerse migratieachtergrond.

Tabel 10 Vlissingen scoort vooral negatief bij de huishoudens in een corporatiewoning met 25-plussers en bij alleenstaanden in een corporatiewoning

	Omvang subgroep		Bijstandskans		Verschil voorspeld en werkelijk	
	aantal hhs	% van hoofdgroep	werkelijk	voorspeld	in kans	in aantal
Alle hhs in corporatiewoning	4.920	n.v.t.	28,4%	24,6%	-3,8%	-188
Subgroepen						
Leeftijd 18 tot 20 jaar	245	5%	9,0%	4,9%	-4,1%	-10
Leeftijd 20 tot 25 jaar	674	14%	15,4%	15,2%	-0,2%	-2
Leeftijd 25 tot 30 jaar	625	13%	25,8%	19,0%	-6,8%	-42
Leeftijd 30 tot 40 jaar	1.059	22%	29,3%	25,2%	-4,0%	-43
Leeftijd 40 tot 50 jaar	1.091	22%	31,9%	27,5%	-4,4%	-48
Leeftijd 50 jaar tot AOW-leeftijd	1.689	34%	32,4%	28,3%	-4,1%	-69
Alleenstaanden	2.262	46%	34,3%	28,5%	-5,8%	-132
Paar zonder kinderen	420	11%	12,9%	10,1%	-2,8%	-14
Paar met kinderen tot 18 jaar	468	10%	21,6%	17,1%	-4,5%	-21
Zonder migratieachtergrond	3.000	61%	23,1%	20,1%	-3,0%	-90
Met niet-westerse migratieachtergrond	1.252	25%	38,7%	34,2%	-4,5%	-56
Met westerse migratieachtergrond	962	20%	26,9%	21,0%	-5,9%	-57

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van CBS microdata.

Middelburg

Alleenstaanden

In Middelburg heeft 13,2 procent van de alleenstaanden een bijstandsuitkering, terwijl het model een bijstandskans van 11,2 procent voorspelt. Dit verschil van 2,0 procentpunt (-121 huishoudens) is groot ten opzichte van het totale verschil in aantallen (-174 huishoudens). Tabel 11 laat de verschillen binnen de groep alleenstaanden in Middelburg zien.

Met name bij de oudere alleenstaanden (50 tot AOW-leeftijd) en bij de 30- tot 40-jarige alleenstaanden scoort Middelburg slecht in vergelijking met de verwachting volgens het model. Dat is ook het geval voor Vlissingen (zie Tabel 9). In Middelburg gaat het juist relatief goed bij de 40- tot 50-jarige alleenstaanden, alhoewel ook daar sprake is van een kleine min.

Bij alleenstaanden zonder migratieachtergrond is sprake van een negatieve score in Middelburg, maar deze is (in verhouding tot de groepsomvang) relatief klein in omvang. Dat geldt ook voor de alleenstaanden met een westerse migratieachtergrond. Bij alleenstaanden met een niet-westerse migratieachtergrond is juist sprake van een relatief grote min. Hierbinnen valt de negatieve score bij alleenstaanden met een Turkse, Surinaamse of overig Afrikaanse migratieachtergrond vooral op.

Het gaat daarbij in absolute zin wel om beperkte aantallen, aangezien de groepen met deze migratieachtergrond een klein deel van alle alleenstaanden vormen.

Tabel 11 Tabel 9 laat daarnaast zien dat het negatieve verschil in voorspelde en werkelijke bijstandskans bij alleenstaanden is geconcentreerd bij de alleenstaanden in een corporatiewoning. Bij alleenstaanden in een koopwoning is juist een beperkte positieve score te zien.

Tabel 11 Ook in Middelburg vooral meer alleenstaande ouderen, alleenstaande 30- tot 40-jarigen en alleenstaanden met een niet-westerse migratieachtergrond in de bijstand

Middelburg	Omvang subgroep		Bijstandskans		Verschil voorspeld en werkelijk	
	aantal hhs	% van hoofdgroep	werkelijk	voorspeld	in kans	in aantal
Alle alleenstaanden	5.923	32%	13,2%	11,2%	-2,0%	-121
Subgroepen						
Leeftijd 30 tot 40 jaar	1.038	18%	14,5%	11,4%	-3,1%	-33
Leeftijd 40 tot 50 jaar	1.080	18%	12,9%	12,1%	-0,7%	-8
Leeftijd 50 jaar tot AOW-leeftijd	2.088	35%	16,9%	13,7%	-3,2%	-67
Zonder migratieachtergrond	4.397	74%	10,3%	8,7%	-1,7%	-74
Met niet-westerse migratieachtergrond	614	10%	35,8%	29,8%	-6,0%	-37
Met Turkse migratieachtergrond	79	1%	36,7%	27,1%	-9,6%	-8
Met Surinaamse migratieachtergrond	87	1%	41,4%	30,8%	-10,6%	-9
Met overig Afrikaanse migratieachtergrond	81	1%	30,9%	22,0%	-8,9%	-7
Met westerse migratieachtergrond	912	15%	11,8%	10,8%	-1,0%	-9
Corporatiewoning	2.732	46%	22,0%	19,3%	-2,7%	-74
Koopwoning	2.091	35%	1,6%	2,7%	1,0%	21

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van CBS microdata.

Corporatiewoning

Ondanks het grote negatieve verschil tussen voorspeld en werkelijk aantal huishoudens met bijstand bij de groep in een corporatiewoning, laat Tabel 12 zien dat de uitkomsten in Middelburg nog relatief gunstig zijn bij de huishoudens jongeren (tot 30 jaar) in een corporatiewoning. De negatieve verschillen zijn vooral groot bij huishoudens met 30- tot 40-jarigen en ouderen (50 – AOW) in een corporatiewoning.

De min is groot bij alleenstaanden in een corporatiewoning. Dat komt echter ook doordat deze groep in aantallen groot is. De negatieve score is relatief groot bij eenouderhuishoudens met jonge kinderen (-26 huishoudens, -12,8 procentpunt) en paren met kinderen tot 18 jaar (-27 huishoudens, -6,5 procentpunt) in een corporatiewoning.

De corporatiewoningen in Middelburg zijn voornamelijk bewoond door huishoudens met personen zonder migratieachtergrond (66 procent van de huishoudens in een corporatiewoning). Naar verhouding is de min in deze groep relatief beperkt. Vooral bij de huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond in een corporatiewoning is een forse min te zien. Daarbij vallen de huishoudens met een Turkse of Surinaamse migratieachtergrond in een corporatiewoning met name op.

Tabel 12 Middelburg scoort vooral negatief bij de huishoudens in een corporatiewoning met 30- tot 40-jarigen en ouderen (50 – AOW) of met niet-westerse migratieachtergrond

	Omvang subgroep		Bijstandskans		Verschil voorspeld en werkelijk	
	aantal hhs	% van hoofdgroep	werkelijk	voorspeld	in kans	in aantal
Alle hhs in corporatiewoning	5.190	28%	22,8%	19,6%	-3,1%	-163
Subgroepen						
Leeftijd 18 tot 20 jaar	420	8%	4,0%	3,1%	-0,9%	-4
Leeftijd 20 tot 25 jaar	905	17%	10,8%	11,0%	0,2%	2
Leeftijd 25 tot 30 jaar	678	13%	19,6%	15,7%	-3,9%	-26
Leeftijd 30 tot 40 jaar	1.107	21%	29,1%	23,5%	-5,6%	-62
Leeftijd 40 tot 50 jaar	1.052	20%	27,9%	24,7%	-3,2%	-34
Leeftijd 50 jaar tot AOW-leeftijd	1.429	28%	27,9%	23,5%	-4,4%	-63
Alleenstaande	2.732	53%	22,0%	19,3%	-2,7%	-74
Eenouderhuishouden, kind tot 5 jaar	205	4%	56,6%	43,8%	-12,8%	-26
Eenouderhuishouden, kind 5 tot 12 jaar	232	4%	42,7%	39,7%	-3,0%	-7
Eenouderhuishouden, kind 12 tot 18 jaar	247	5%	38,5%	32,9%	-5,5%	-14
Eenouderhuishouden, kind 18 jaar of ouder	164	3%	39,6%	32,2%	-7,5%	-12
Paar zonder kinderen	493	9%	9,1%	8,0%	-1,1%	-6
Paar met kinderen tot 18 jaar	411	8%	23,8%	17,3%	-6,5%	-27
Zonder migratieachtergrond	3.420	66%	17,2%	15,3%	-1,9%	-65
Met niet-westerse migratieachtergrond	1.069	21%	42,0%	35,3%	-6,7%	-72
Met Turkse migratieachtergrond	195	4%	44,6%	30,6%	-14,0%	-27
Met Surinaamse migratieachtergrond	160	3%	38,1%	30,4%	-7,7%	-12
Met westerse migratieachtergrond	951	18%	18,1%	14,3%	-3,8%	-36

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van CBS microdata.

4 Conclusie

Vlissingen, Middelburg en Veere scoren allen negatief in termen van aantallen in het verdeelmodel 2018. Vlissingen heeft daarnaast ook te maken met een min in termen van prijs en samenstelling. In deze notitie zijn de resultaten van een aantal vergelijkbare benchmarkgemeenten (in termen van omvang, bijstandsdichtheid en arbeidsmarkt) naast de uitkomsten van Vlissingen, Middelburg en Veere gezet. In vergelijking met Vlissingen scoren Bergen op Zoom en Roosendaal beter. Voor Middelburg zou het nuttig kunnen zijn om in gesprek te gaan met Enkhuizen en Cuijk. Tot slot scoort Veere minder goed dan benchmarkgemeenten Hollands Kroon en Schagen.

De meest omvangrijke verschillen tussen voorspelde en werkelijke bijstandskans doen zich zowel in Vlissingen als in Middelburg voor bij alleenstaanden en huishoudens in een corporatiewoning. De min is ook groot bij ouderen (50 – AOW), maar dat hangt vooral samen met de grote omvang van deze groep in de gemeenten: het verschil tussen de voorspelde en werkelijke bijstandskans is bij ouderen in Vlissingen en Middelburg niet opvallend groot.

Zowel in Middelburg als in Vlissingen is de bijstandsontvangst met name groter dan voorspeld onder alleenstaanden met een niet-westerse migratieachtergrond. In Middelburg is de bijstandsontvangst bovendien geconcentreerd bij alleenstaande 30- tot 40-jarigen en alleenstaande ouderen (50 – AOW). In Vlissingen valt vooral het relatief grote verschil in bijstandskans bij 30- tot 50-jarige alleenstaanden op. In Vlissingen ontvangen met name veel alleenstaanden in een corporatiewoning vaker bijstand dan voorspeld, in Middelburg geldt dat juist voor de eenouderhuishoudens met jonge kinderen en de paren met kinderen tot 18 jaar in een corporatiewoning.

Literatuur

Informatietool Participatiewet 2018, SEO Economisch Onderzoek.

Rubin, D.B. (1980). Bias reduction using Mahalanobis-metric matching. *Biometrics*, 36(2), p. 293-298.

Tempelman, C. & Vriend, S. (2017). Vaststellen bijstandsbudgetten 2018. SEO-rapport 2017-65. Amsterdam: SEO.

Tempelman, C., Vriend, S., Kroon, L., Marlet, G. & Woerkens, C. van (2017). Verfijning bijstandsverdeelmodel 2018. SEO-rapport 2017-29. Amsterdam: SEO.